

Εισαγωγή στο εκπαιδευτικό υλικό EntreComp για την Κυκλική Οικονομία

Το παρόν έγγραφο αποτελεί προσαρμογή του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Επιχειρηματικών Ικανοτήτων. Περιλαμβάνει εκπαιδευτικό υλικό που απευθύνεται σε NEETs και ενήλικες με χαμηλή ειδίκευση που επιθυμούν να ενισχύσουν τις επιχειρηματικές τους ικανότητες και ενδεχομένως να ξεκινήσουν μια επιχείρηση εφαρμόζοντας τις αρχές της κυκλικής οικονομίας.

Το έγγραφο αποτελείται από 6 διδακτικές ενότητες, εκ των οποίων η 3 εξηγούν τις αρχές της κυκλικής οικονομίας, την ανάπτυξη ικανοτήτων και την επιχειρηματικότητα, συμπεριλαμβανομένων των ευκαιριών χρηματοδότησης (ενότητες 1-2-6). Οι άλλες 3 ενότητες διερευνούν τις ικανότητες που εξετάζει η EntreComp με εφαρμογές της κυκλικής οικονομίας (ενότητες 3-4-5). Για τον εκπαιδευτικό σκοπό αυτού του εγχειριδίου, κάθε υποενότητα ολοκληρώνεται με μια πρακτική δραστηριότητα που επιτρέπει στον αναγνώστη να αξιολογήσει τον βαθμό κατανόησης του θεωρητικού περιεχομένου.

Το εκπαιδευτικό υλικό EntreComp για την Κυκλική Οικονομία είναι το αποτέλεσμα της σύμπραξης συνεργασίας στον τομέα της εκπαίδευσης ενηλίκων του σχεδίου Erasmus+ "THINK CirEco - Promoting Circular Economy Thinking and Opportunities among NEETs and low-skills adults" (Αρ. Σχεδίου 2022-1-ES01-KA220-ADU-000086651).

Με αυτό το εγχειρίδιο και τα συνολικά αποτελέσματα του σχεδίου, η κοινοπραξία των εταίρων του THINK CirEco στοχεύει στην ενδυνάμωση των εκπαιδευτών ενηλίκων και των οργανισμών εκπαίδευσης ενηλίκων με τις απαραίτητες δεξιότητες και τα εργαλεία για την εμπλοκή των NEETs και των ενηλίκων με χαμηλή ειδίκευση στην κυκλική οικονομία, ώστε να επωφεληθούν από τις ευκαιρίες που μπορεί να προσφέρει ένα τέτοιο βιώσιμο οικονομικό μοντέλο και να αναπτύξουν τις δικές τους επιχειρηματικές πρωτοβουλίες.

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το σχέδιο, επισκεφθείτε [τον επίσημο ιστότοπο](#).

Ενότητα 1: Εισαγωγή στην κυκλική οικονομία

Υπομονάδα 1.1: Γραμμική vs Κυκλική Οικονομία

Μαθησιακοί στόχοι

- Κατανόηση του οικονομικού μοντέλου της κυκλικής οικονομίας.
- Κατανόηση της έννοιας και των αρχών που διέπουν το οικονομικό μοντέλο της κυκλικής οικονομίας.
- Εξερεύνηση των βασικών στοιχείων και των αρχών που τη διαφοροποιούν από τη γραμμική οικονομία.
- Αναγνώριση για τα δυνητικά οφέλη της κυκλικής οικονομίας.
- Διερεύνηση των διαφορετικών πρωτοβουλιών και πολιτικών που εφαρμόζει η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) για την προώθηση και τη διευκόλυνση της μετάβασης σε μια κυκλική οικονομία.

Ορισμός

Γραμμική οικονομία: Αυτό οδηγεί σε σημαντικές περιβαλλοντικές προκλήσεις, όπως η εξάντληση των πόρων, η ρύπανση και η κλιμακούμενη παραγωγή αποβλήτων. Αυτό το μοντέλο οδηγεί συχνά σε μια προσέγγιση "πάρε-φτιάξε-ξεφορτώσου", η οποία συμβάλλει στην περιβαλλοντική υποβάθμιση και επιβαρύνει τα φυσικά οικοσυστήματα.

Κυκλική οικονομία: Αντίθετα, η κυκλική οικονομία στοχεύει στη δημιουργία ενός συστήματος κλειστού κύκλου όπου τα προϊόντα και τα υλικά επαναχρησιμοποιούνται, επισκευάζονται, ανακατασκευάζονται και ανακυκλώνονται, μειώνοντας την ανάγκη για συνεχή εξόρυξη πρώτων υλών και μειώνοντας τη δημιουργία αποβλήτων.

Γραμμική οικονομία έναντι κυκλικής οικονομίας: Συγκριτική επισκόπηση

Οι έννοιες της γραμμικής οικονομίας και της κυκλικής οικονομίας αντιπροσωπεύουν δύο αντίθετες προσεγγίσεις για την κατανάλωση πόρων και τη διαχείριση των αποβλήτων. Στη γραμμική οικονομία, οι πόροι εξάγονται, μεταποιούνται σε αγαθά, χρησιμοποιούνται και τελικά απορρίπτονται ως απόβλητα μετά το τέλος του κύκλου ζωής τους. Από την άλλη πλευρά, η κυκλική οικονομία στοχεύει στην ελαχιστοποίηση των αποβλήτων και στην εξαγωγή της μέγιστης αξίας από τους πόρους προωθώντας τη συνεχή χρήση, την αναγέννηση και την ανακύκλωσή τους.

Η κυκλική οικονομία επιδιώκει να αποσυνδέσει την οικονομική ανάπτυξη από την κατανάλωση πόρων και τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις, προωθώντας τη βιώσιμη ανάπτυξη. Η έννοια της κυκλικής οικονομίας συνεπάγεται την ανακάλυψη της σημασίας της, των οφελών της για τα άτομα, το περιβάλλον και την οικονομία μας.

Με την Ευρωπαϊκή Ένωση να παράγει πάνω από 2,2 δισεκατομμύρια τόνους αποβλήτων ετησίως, αναθεωρεί επί του παρόντος τους κανονισμούς διαχείρισης αποβλήτων για να προωθήσει τη μετάβαση σε μια πιο οικολογικά ισορροπημένη προσέγγιση που αναφέρεται ως κυκλική οικονομία.

Αλλά τι ακριβώς περιλαμβάνει η κυκλική οικονομία και ποια πλεονεκτήματα προσφέρει; Ας εμβαθύνουμε στις λεπτομέρειες. Η κυκλική οικονομία αντιπροσωπεύει ένα πλαίσιο παραγωγής και κατανάλωσης που χαρακτηρίζεται από πρακτικές όπως η κοινή χρήση, η μίσθωση, η επαναχρησιμοποίηση, η επισκευή, η ανακαίνιση και η ανακύκλωση των υφιστάμενων υλικών και προϊόντων για όσο το δυνατόν μεγαλύτερο χρονικό διάστημα. Η προσέγγιση αυτή παρατείνει αποτελεσματικά τον κύκλο ζωής των προϊόντων. Κατά την εφαρμογή της, ο βασικός της στόχος είναι η ελαχιστοποίηση των αποβλήτων.

Όταν ένα προϊόν φτάνει στο τέλος της λειτουργικής του ζωής, οι προσπάθειες κατευθύνονται προς τη διατήρηση των υλικών του εντός του οικονομικού κύκλου μέσω της ανακύκλωσης. Τα υλικά αυτά μπορούν στη συνέχεια να χρησιμοποιηθούν επανειλημμένα, δημιουργώντας προστιθέμενη αξία. Αυτό έρχεται σε αντίθεση με το συμβατικό γραμμικό οικονομικό μοντέλο, το οποίο ακολουθεί το πρότυπο "παίρνω-φτιάχνω-καταναλώνω-πετάω". Αυτή η συμβατική προσέγγιση βασίζεται σε μεγάλο βαθμό σε άφθονους, οικονομικά αποδοτικούς πόρους και ενέργεια.

Πιθανά οφέλη της κυκλικής οικονομίας

- Διατήρηση του περιβάλλοντος: Η επαναχρησιμοποίηση και η ανακύκλωση των προϊόντων μπορεί να μειώσει την κατανάλωση πόρων, περιορίζοντας δυνητικά τη διατάραξη των οικοτόπων και την απώλεια βιοποικιλότητας.
- Μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου: Οι κυκλικές πρακτικές θα μπορούσαν να μειώσουν τις ετήσιες εκπομπές με την αντιμετώπιση τόσο των βιομηχανικών διεργασιών (9,10%) όσο και της διαχείρισης αποβλήτων (3,32%).
- Αποδοτικότητα πόρων: Το 80% των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ενός προϊόντος καθορίζεται κατά τη διάρκεια του σχεδιασμού.
- Μείωση αποβλήτων: Τα προϊόντα που είναι σχεδιασμένα για επαναχρησιμοποίηση, αναβάθμιση και επισκευή θα μπορούσαν να περιορίσουν την παραγωγή αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένης ενδεχομένως της αντιμετώπισης της περίσσειας συσκευασίας.
- Μετριασμός της εξάρτησης από τις πρώτες ύλες: Ειδικά για κρίσιμα υλικά ζωτικής σημασίας για τους κλιματικούς στόχους.
- Οικονομική ευημερία: Η υιοθέτηση της κυκλικής οικονομίας θα μπορούσε να οδηγήσει στη δημιουργία θέσεων εργασίας (προβλέπεται 700.000 θέσεις εργασίας στην ΕΕ έως το 2030), να τονώσει την καινοτομία και να ενισχύσει την οικονομική ανάπτυξη.
- Καινοτομία σε όλους τους τομείς: Οι αρχές του κυκλικού σχεδιασμού θα μπορούσαν να πυροδοτήσουν την καινοτομία σε διάφορους τομείς της οικονομίας.
- Οφέλη για τον καταναλωτή: Τα ανθεκτικά, εφευρετικά προϊόντα θα μπορούσαν να βελτιώσουν την ποιότητα ζωής, προσφέροντας πιθανή μακροπρόθεσμη εξοικονόμηση κόστους για τους καταναλωτές.

Πιθανά οφέλη για εταιρείες, επιχειρηματίες και νεοσύστατες επιχειρήσεις

- Ευκαιρίες της αγοράς: Η υιοθέτηση των αρχών της κυκλικής οικονομίας μπορεί να δημιουργήσει νέες δυνατότητες για τις επιχειρήσεις να προσφέρουν βιώσιμα προϊόντα και υπηρεσίες, καλύπτοντας την αυξανόμενη ζήτηση για φιλικές προς το περιβάλλον λύσεις.
- Αποδοτικότητα πόρων: Ο σχεδιασμός προϊόντων για ανθεκτικότητα, επισκευή και επαναχρησιμοποίηση μπορεί να οδηγήσει σε μείωση του κόστους των υλικών και αύξηση της λειτουργικής αποδοτικότητας για τις εταιρείες. Οι νεοσύστατες επιχειρήσεις μπορούν να επωφεληθούν από μοντέλα αποδοτικής χρήσης των πόρων από την αρχή.
- Καινοτομία και διαφοροποίηση: Οι στρατηγικές της κυκλικής οικονομίας ενθαρρύνουν τον καινοτόμο σχεδιασμό και τα επιχειρηματικά μοντέλα, διαφοροποιώντας τις εταιρείες και τις νεοσύστατες επιχειρήσεις στις ανταγωνιστικές αγορές.
- Μειωμένο κόστος: Οι κυκλικές πρακτικές, όπως η ανακατασκευή και η ανακύκλωση, μπορούν να οδηγήσουν σε εξοικονόμηση κόστους μέσω της χρήσης ανακτημένων υλικών. Οι νεοσύστατες επιχειρήσεις μπορούν να αξιοποιήσουν αυτές τις πρακτικές για να βελτιστοποιήσουν τη δομή του κόστους τους.
- Φήμη της μάρκας: Οι εταιρείες που είναι ευθυγραμμισμένες με τις κυκλικές αρχές θεωρούνται περιβαλλοντικά υπεύθυνες, προσελκύοντας συνειδητοποιημένους καταναλωτές. Οι επιχειρηματίες και οι νεοσύστατες επιχειρήσεις μπορούν να οικοδομήσουν μια θετική εικόνα της μάρκας από την αρχή.
- Μακροπρόθεσμη βιωσιμότητα: Ελαχιστοποιώντας την εξάρτηση από τους πόρους και αντιμετωπίζοντας τις πιθανές διαταραχές της αλυσίδας εφοδιασμού.
- Κανονιστική συμμόρφωση: Η πρόβλεψη των μελλοντικών κανονισμών που σχετίζονται με τη βιωσιμότητα και τη διαχείριση των αποβλήτων τοποθετεί τις εταιρείες και τις νεοσύστατες επιχειρήσεις ώστε να συμμορφώνονται προληπτικά.
- Προσέλκυση επενδύσεων: Οι στρατηγικές κυκλικής οικονομίας μπορούν να προσελκύσουν επενδυτές που αναζητούν βιώσιμες και ανθεκτικές επιχειρήσεις. Οι νεοσύστατες επιχειρήσεις με φιλικά προς το περιβάλλον επιχειρηματικά μοντέλα μπορεί να προσελκύσουν κοινωνικά ευαισθητοποιημένους επενδυτές.

Κυκλική οικονομία και δυναμική παραγωγής-κατανάλωσης

Η κυκλική οικονομία αναδιαμορφώνει ριζικά τα παραδοσιακά παραδείγματα παραγωγής και κατανάλωσης, δίνοντας προτεραιότητα στη βιωσιμότητα, την αποδοτικότητα των πόρων και τη μακροπρόθεσμη δημιουργία αξίας. Αυτή η καινοτόμος προσέγγιση αποτελεί απομάκρυνση από το γραμμικό μοντέλο "πάρε-φτιάξε-ξέχνα" και εισάγει ένα πιο ολιστικό και αναγεννητικό σύστημα.

Η **παραγωγή** στην κυκλική οικονομία συνεπάγεται:

- Σχεδιασμός για ανθεκτικότητα και επισκευή: Η κυκλική παραγωγή δίνει έμφαση στη δημιουργία προϊόντων που είναι κατασκευασμένα για να διαρκούν και μπορούν εύκολα να επισκευαστούν, να ανακαινιστούν ή να αναβαθμιστούν. Η στρατηγική αυτή παρατείνει τη διάρκεια ζωής των προϊόντων, μειώνοντας την ανάγκη για συχνές αντικαταστάσεις.

- **Επιλογή υλικού:** Η κυκλική παραγωγή επιδιώκει τη χρήση υλικών που είναι εύκολα ανακυκλώσιμα ή βιοδιασπώμενα, διευκολύνοντας έτσι την επανένταξή τους στον κύκλο παραγωγής.
- **Ανακατασκευή και επαναχρησιμοποίηση:** Οι κατασκευαστές διερευνούν διαδικασίες ανακατασκευής που περιλαμβάνουν την ανακατασκευή χρησιμοποιημένων προϊόντων στην αρχική τους κατάσταση. Αυτό όχι μόνο μειώνει τα απόβλητα αλλά και τη ζήτηση για νέες πρώτες ύλες.
- **Αποδοτικότητα πόρων:** Η κυκλική παραγωγή ελαχιστοποιεί τη χρήση πόρων βελτιστοποιώντας την κατανάλωση υλικών, μειώνοντας τη δημιουργία αποβλήτων και εξοικονομώντας ενέργεια.
- **Καινοτόμα επιχειρηματικά μοντέλα:** Οι εταιρείες διερευνούν νέα επιχειρηματικά μοντέλα, όπως η χρηματοδοτική μίσθωση, οι συνδρομητικές υπηρεσίες και οι πλατφόρμες κοινής χρήσης που διατηρούν τα προϊόντα σε κυκλοφορία για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα, μετατοπίζοντας το ενδιαφέρον από την ιδιοκτησία στην πρόσβαση.

Όσον αφορά την **κατανάλωση** στην κυκλική οικονομία, η έμφαση δίνεται στα ακόλουθα χαρακτηριστικά:

- **Προϊόν ως υπηρεσία:** Η κυκλική κατανάλωση ενθαρρύνει τους καταναλωτές να έχουν πρόσβαση σε προϊόντα ως υπηρεσίες αντί να τα αγοράζουν άμεσα. Η προσέγγιση αυτή προωθεί την υπεύθυνη χρήση, μειώνοντας την υπερκατανάλωση.
- **Οικονομία διαμοιρασμού:** Οι πλατφόρμες διαμοιρασμού μεταξύ ομοτίμων επιτρέπουν την κοινή χρήση προϊόντων, μεγιστοποιώντας τη χρήση τους και μειώνοντας την ανάγκη για υπερβολική ατομική ιδιοκτησία.
- **Επισκευή και ανακύκλωση:** Η κυκλική κατανάλωση προωθεί την επισκευή αντικειμένων όποτε είναι δυνατόν και την ανακύκλωση υλικών σε νέα προϊόντα, εκτρέποντας τα αντικείμενα από τις χωματερές.
- **Επιλογές με οικολογική συνείδηση:** Οι καταναλωτές ενθαρρύνονται να κάνουν συνειδητές επιλογές υποστηρίζοντας προϊόντα και υπηρεσίες που ακολουθούν τις κυκλικές αρχές, συμβάλλοντας στη ζήτηση της αγοράς για βιώσιμες επιλογές.
- **Παρατεταμένη διάρκεια ζωής του προϊόντος:** Οι καταναλωτές διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο στην παράταση της διάρκειας ζωής των προϊόντων μέσω της υπεύθυνης χρήσης, της συντήρησης και της συμμετοχής σε κυκλικές πρωτοβουλίες.

Η κυκλική οικονομία επαναπροσδιορίζει την παραγωγή και την κατανάλωση ως αλληλένδετα στοιχεία ενός ολιστικού συστήματος. Δίνει έμφαση στην υπεύθυνη χρήση των πόρων, στη μείωση των αποβλήτων και στη δημιουργία διαρκούς αξίας, ευθυγραμμίζοντας την οικονομική ανάπτυξη με την περιβαλλοντική διαχείριση. Αυτός ο μετασχηματισμός έχει τη δυνατότητα να προωθήσει την καινοτομία, να δημιουργήσει βιώσιμα επιχειρηματικά μοντέλα και να προωθήσει μια πιο ανθεκτική και αναγεννητική οικονομία.

Ακολουθούν ορισμένες δράσεις διακυβέρνησης και σχέδια που δημιούργησαν η Ευρωπαϊκή Ένωση και οι Επιτροπές της για την εφαρμογή και την αντοχή του μοντέλου της κυκλικής οικονομίας:

- Σχέδιο δράσης για την κυκλική οικονομία (CEAP): Τον Μάρτιο του 2020, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή παρουσίασε το CEAP ως βασική συνιστώσα της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας. Το σχέδιο αυτό αποσκοπεί στην προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης, τη μείωση της πίεσης των πόρων και τη δημιουργία θέσεων εργασίας.
- Ενισχυμένος σχεδιασμός προϊόντων: Ιδιαίτερα σε τομείς όπως τα ηλεκτρονικά, τα πλαστικά, τα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα και οι κατασκευές.
- Ενδυνάμωση των καταναλωτών: Ένα κεντρικό σημείο του σχεδίου είναι η ενδυνάμωση των καταναλωτών μέσω μέτρων όπως το "δικαίωμα στην επισκευή", ενθαρρύνοντας τις υπεύθυνες καταναλωτικές συνήθειες.
- Ο νόμος της ΕΕ για το κλίμα. που καθιστά νομικά δεσμευτικό τον στόχο της μείωσης των εκπομπών κατά 55% έως το 2030 και της κλιματικής ουδετερότητας έως το 2050. Αυτό φέρνει την ΕΕ πιο κοντά στον στόχο της για αρνητικές εκπομπές μετά το 2050 και επιβεβαιώνει την ηγετική της θέση στον παγκόσμιο αγώνα κατά της κλιματικής αλλαγής.
- Επιτάχυνση μετάβασης: Τον Μάρτιο του 2022, η Επιτροπή εισήγαγε την πρώτη δέσμη μέτρων στο πλαίσιο του CEAP, επιταχύνοντας τη μετάβαση σε μια κυκλική οικονομία. Τα μέτρα αυτά περιλαμβάνουν την προώθηση βιώσιμων προϊόντων, τη μετάβαση των καταναλωτών σε πράσινες επιλογές, την αναθεώρηση της νομοθεσίας για τα δομικά προϊόντα και μια στρατηγική για τα βιώσιμα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα.
- Αναθεώρηση των κανόνων συσκευασίας: Νοέμβριος 2022: Η Επιτροπή πρότεινε κανόνες για τη συσκευασία σε επίπεδο ΕΕ. Στόχος είναι η μείωση των αποβλήτων συσκευασίας και η βελτίωση του σχεδιασμού των συσκευασιών, η ενσωμάτωση σαφούς σήμανσης για επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωση και η ενθάρρυνση των πλαστικών βιολογικής προέλευσης, βιοδιασπώμενων και κομποστοποιήσιμων πλαστικών.
- Πράσινη συμφωνία της ΕΕ: Η κλιματική αλλαγή και η υποβάθμιση του περιβάλλοντος αποτελούν υπαρξιακή απειλή για την Ευρώπη και τον κόσμο. Για την αντιμετώπιση αυτών των προκλήσεων, η ευρωπαϊκή πράσινη συμφωνία θα μετατρέψει την ΕΕ σε μια σύγχρονη, αποδοτική ως προς τους πόρους και ανταγωνιστική οικονομία, εξασφαλίζοντας: α) μηδενικές καθαρές εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου έως το 2050- β) οικονομική ανάπτυξη αποσυνδεδεμένη από τη χρήση των πόρων- γ) κανένα άτομο και κανένα μέρος να μην μείνει πίσω.
- Το βιομηχανικό σχέδιο Green Deal: ενισχύει την ανταγωνιστικότητα της βιομηχανίας της Ευρώπης με μηδενικό ισοζύγιο και επιταχύνει τη μετάβαση στην κλιματική ουδετερότητα. Αυτό επιτυγχάνεται με τη δημιουργία ενός πιο υποστηρικτικού περιβάλλοντος για την κλιμάκωση της παραγωγικής ικανότητας της ΕΕ για τις καθαρές μηδενικές τεχνολογίες και προϊόντα που απαιτούνται για την επίτευξη των φιλόδοξων κλιματικών στόχων της Ευρώπης.
- Μια πιο βιώσιμη χρήση των φυσικών πόρων των φυτών και του εδάφους: Η Επιτροπή ενέκρινε τον Ιούλιο του 2023 μια δέσμη μέτρων για τη βιώσιμη χρήση βασικών φυσικών πόρων, η οποία θα ενισχύσει επίσης την ανθεκτικότητα των ευρωπαϊκών συστημάτων διατροφής και της γεωργίας. Η δέσμη μέτρων περιλαμβάνει μια νέα νομοθεσία για το έδαφος, η οποία θα συμβάλει στην ύπαρξη υγιών εδαφών στην ΕΕ έως το 2050, έναν κανονισμό για τα φυτά που παράγονται με τεχνικές γονιδιώματος και μέτρα για τη μείωση των αποβλήτων τροφίμων και κλωστοϋφαντουργικών προϊόντων.

Πρακτική δραστηριότητα: Επιχειρηματικότητα της κυκλικής οικονομίας

Στόχος: Παρατήρηση και ανάλυση καθημερινών αντικειμένων.

Υλικά: 1 στυλό, 1 φύλλο χαρτί.

Χρόνος: 25 λεπτά.

Μεθοδολογία:

1. Εισαγωγή (5 λεπτά): Ας ξεκινήσουμε με μια σύντομη υπενθύμιση των αρχών της κυκλικής οικονομίας και της έννοιας της ανακύκλωσης. Πριν προχωρήσουμε, σας καλώ να διασφαλίσετε ότι έχετε μια σταθερή κατανόηση αυτών των εννοιών.
 - Γραμμική οικονομία: Αυτό οδηγεί σε σημαντικές περιβαλλοντικές προκλήσεις, όπως η εξάντληση των πόρων, η ρύπανση και η κλιμακούμενη παραγωγή αποβλήτων. Αυτό το μοντέλο οδηγεί συχνά σε μια προσέγγιση "πάρε-φτιάξε-ξεφορτώσου", η οποία συμβάλλει στην περιβαλλοντική υποβάθμιση και επιβαρύνει τα φυσικά οικοσυστήματα.
 - Κυκλική οικονομία: Αντίθετα, η κυκλική οικονομία στοχεύει στη δημιουργία ενός συστήματος κλειστού κύκλου όπου τα προϊόντα και τα υλικά επαναχρησιμοποιούνται, επισκευάζονται, ανακατασκευάζονται και ανακυκλώνονται, μειώνοντας την ανάγκη για συνεχή εξόρυξη πρώτων υλών και μειώνοντας τη δημιουργία αποβλήτων.
 - Η ανακύκλωση είναι μια δημιουργική και βιώσιμη διαδικασία που περιλαμβάνει τη χρήση απορριπτόμενων ή αχρησιμοποίητων υλικών, αντικειμένων ή προϊόντων και τη μετατροπή τους σε νέα, συχνά υψηλότερης αξίας αντικείμενα, χωρίς υποβάθμιση της ποιότητάς τους. Περιλαμβάνει τον επανασχεδιασμό και την επαναχρησιμοποίηση αυτών των υλικών για να τους δώσει μια νέα ζωή, μειώνοντας έτσι τα απόβλητα και συμβάλλοντας στην περιβαλλοντική βιωσιμότητα. Η ανακύκλωση διαφέρει από την ανακύκλωση στο ότι στοχεύει στη δημιουργία κάτι μεγαλύτερης αξίας, χρησιμότητας ή αισθητικής από τα αρχικά υλικά, ενώ η ανακύκλωση συνήθως περιλαμβάνει τη διάσπαση των υλικών για τη δημιουργία νέων προϊόντων.
2. Παρατήρηση περιβάλλοντος (5 λεπτά): Ξεκινήστε παρατηρώντας για λίγο το περιβάλλον σας. Κοιτάξτε τα αντικείμενα, τα προϊόντα ή τα αντικείμενα που χρησιμοποιείτε ή συναντάτε καθημερινά.
3. Επιλέξτε ένα αντικείμενο (5 λεπτά): Επιλέξτε ένα συγκεκριμένο αντικείμενο από το περιβάλλον σας που σας κεντρίζει το ενδιαφέρον. Μπορεί να είναι κάτι τόσο απλό όσο ένα ρούχο, μια οικιακή συσκευή ή ένα έπιπλο.
4. Ανάλυση αντικειμένων (5 λεπτά): Εξετάστε προσεκτικά το επιλεγμένο αντικείμενο. Εξετάστε τα στάδια του κύκλου ζωής του, από την εξόρυξη των πρώτων υλών και την κατασκευή μέχρι τη χρήση και την ενδεχόμενη απόρριψή του. Κρατήστε σημειώσεις σχετικά με το πώς χρησιμοποιείται σήμερα το αντικείμενο αυτό και πώς θα μπορούσε να βελτιωθεί ώστε να ευθυγραμμιστεί με τις αρχές της κυκλικής οικονομίας.
5. Εφαρμογή κυκλικής οικονομίας (5 λεπτά): Καταιγισμός ιδεών για την εφαρμογή των αρχών της κυκλικής οικονομίας στο επιλεγμένο αντικείμενο. Σκεφτείτε έννοιες όπως επαναχρησιμοποίηση, ανακαίνιση, ανακύκλωση ή επανασχεδιασμός. Πώς θα μπορούσε

αυτό το αντικείμενο να τροποποιηθεί ή να επαναχρησιμοποιηθεί ώστε να ελαχιστοποιηθούν τα απόβλητα και να παραταθεί η διάρκεια ζωής του;

6. Επιχειρηματική ιδέα (5 λεπτά): Με βάση την ανάλυσή σας και την εφαρμογή της κυκλικής οικονομίας, αναπτύξτε μια πιθανή επιχειρηματική ιδέα ή επιχειρηματική ιδέα. Σκεφτείτε πώς θα μπορούσατε να δημιουργήσετε ένα προϊόν ή μια υπηρεσία που να ανταποκρίνεται στις εντοπισμένες ευκαιρίες κυκλικής οικονομίας που σχετίζονται με το αντικείμενο.
7. Θυμηθείτε να είστε δημιουργικοί!!!

Τροφή για σκέψεις:

- Αναλογιστείτε τις προκλήσεις που αντιμετωπίσατε κατά τη διάρκεια της διαδικασίας σχεδιασμού και πώς αυτές συσχετίζονται με τις προκλήσεις του πραγματικού κόσμου κατά την υιοθέτηση κυκλικών πρακτικών.
- Συζητήστε τον πιθανό αντίκτυπο της ανακύκλωσης στη μείωση των αποβλήτων και στην πρόωση μιας πιο βιώσιμης νοοτροπίας.
- Εξετάστε τις ευρύτερες επιπτώσεις των εννοιών της κυκλικής οικονομίας σε διάφορες βιομηχανίες και στην καθημερινή ζωή. Ποια είναι τα πλεονεκτήματα της κυκλικής οικονομίας έναντι της γραμμικής οικονομίας;
- Ποιες είναι οι προκλήσεις που πρέπει να αντιμετωπίσει η κυκλική οικονομία;
- Πώς μπορούμε να ενθαρρύνουμε την υιοθέτηση της κυκλικής οικονομίας;

Αυτό το πρακτικό εργαστήριο όχι μόνο ενισχύει τη θεωρητική κατανόηση των εννοιών της κυκλικής οικονομίας, αλλά παρέχει επίσης μια απτή και δημιουργική εμπειρία στους συμμετέχοντες να ασχοληθούν ενεργά με τις αρχές αυτές σε ένα πρακτικό περιβάλλον.

Προτάσεις μαθησιακού υλικού:

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ, ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ, ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΩΝ ΕΜΡΤΥ Νέο σχέδιο δράσης για την κυκλική οικονομία Για μια καθαρότερη και πιο ανταγωνιστική Ευρώπη COM/2020/98 τελικό